

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.46/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. január 19. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt terheltl büntetés-végrehajtási őrmester vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. augusztus 28. napján kihirdetett KB.III.14/2023/17. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 220 (kettőszázhusz) napi tétel, napi tételenként 1400 (ezernégyszáz) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vádlottat lefokozás katonai büntetésre is ítéli.

A 308.000 (háromszáznyolcezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházbüntetésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. augusztus 28. napján kihirdetett KB.III.14/2023/17. számú ítéletével terheltl büntetés-végrehajtási őrmester vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettében, ezért 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés utólagos végrehajtásának elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi

időpontjáról, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 516.169 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész a vádlott terhére súlyosításért, pénzbüntetés és lefokozás katonai büntetés kiszabása érdekében is jelentett be fellebbezést. A vádlott és a védő egyaránt három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést, elsődlegesen a tényállás téves megállapítása miatt felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése végett.

[3] A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy a vádlottal szemben indokolt volt a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása, azonban a büntetési célokat hatékonyabban szolgálja, ha a szabadságvesztés mellett a vádlottal szemben pénzbüntetés és lefokozás katonai büntetés is kiszabására kerül. A lefokozásra irányuló indítványát azzal indokolta, hogy terheltl egy 77 éves, beteg fogvatartott sérelmére követett el erőszakos bűncselekményt.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.638/2023/5. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezését módosítással, a lefokozás kiszabása érdekében tartotta fenn. Utalt arra, hogy az ügy tanácsülésen elbírálgatható, nyilvános ülés tartását nem indítványozta. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács nem vétett olyan eljárási szabályszegést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné. Az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, valamennyi bizonyítékot mérlegelve a vádlott védekezésével szemben állapította meg a tényállást, amely megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint új tények és bizonyítékok hiányában az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységének felülmérlegelésére irányuló védői fellebbezés nem vezethet eredményre. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács okszerűen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, bűnösségére és helyesen minősítette a vádlott által elkövetett hivatali bűncselekményt.

[5] A fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg az enyhítő és súlyosító körülményeket, a vádlottal szemben indokoltan és törvényesen szabott ki próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést. Helyesen állapította meg, hogy a vádlott előzetes mentesítésre nem érdemes, mert gyógykezelés alatt álló idős személy sérelmére követte el a bűncselekményt. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint ezen körülmények, valamint a bűncselekmény napvilágra kerülésének körülményei is méltatlanná teszik a vádlottat arra, hogy rendfokozatot viseljen. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlottal szemben katonai büntetést, lefokozást is szabjon ki. Egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[6] A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a korábban eljárt védő fellebbezését megváltoztatva az elsőfokú

ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta a Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján. Kifogásolta, hogy a nyomozás megindítását megelőzően a Büntetés-végrehajtás helység²ⁱ Egészségügyi Központjában a sértett sértett¹-t, valamint a cselekmény szemtanúját tanú⁵t olyan módon hallgatták meg, hogy a tolmácsolást pszichológus¹ végezte, aki a büntetés-végrehajtási szervezet alkalmazottja. Kifogásolta továbbá, hogy az íráspolgárságú sértett vallomását angol nyelvű tolmácsolás mellett vették fel, mind a büntetőeljárás megindítását megelőzően történt meghallgatáson, mind a büntetőeljárás során a nyomozás és a tárgyalás alkalmával, miközben önálló írásvetv létezik, az nem azonos az angol¹l. tanú⁵ tanú tekintetében mind a nyomozás megindítása előtti meghallgatásával, mind a nyomozás során tett tanú kihallgatásával kapcsolatban azt helytelenítette a védő, hogy a tolmácsolás angol és orosz nyelvről történt, pedig a tanú Moldovából származik, melynek hivatalos nyelve a román. Kifogásolta még, hogy a tárgyalási jegyzőkönyvből nem tűnik ki, hogy a tolmácsként eljár¹ tolmács¹ megfelelt-e a tolmácssal szemben támasztott követelményeknek. A védő álláspontja szerint a hivatkozott hiányosságokra figyelemmel a tolmácsolás útján felvett tanúvallomások, mint bizonyítási eszközök nem törvényes módon kerültek rögzítésre. A Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a) pontja szerint olyan eljárási szabálysértésre került sor, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, mert a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket a vádemelés után megsértették. Erre figyelemmel a védő az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

[7] A másodfokú bíróság a Be. 589. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen járt el.

[8] A védői fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel teljeskörű. Ezért a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét.

[9] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta. A katonai tanács mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során a vádlottal, a tanúkkal és a tolmácssal szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott, és az egyéb bizonyítékokat is a törvényben előírt módon tette a bizonyítás anyagává. A törvényszék az ügyben a törvényes határidőn belül előkészítő ülést tűzött ki, majd, mivel a vádlott bűnösséget elismerő nyilatkozatot nem tett, nyomban tárgyalásra tért át. Az érdekeltek egyébként eljárás lefolytatását érintő szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[10] A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a nyomozás során nem kívánt vallomást tenni, a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezése szerint csupán a Covid miatti maszk használatra próbálta nyomatékosan felhívni a sértett figyelmét. Részéről bántalmazásra nem került sor, csak a hangját emelte fel.

[11] A védőnek a bizonyítékok, sértett¹ és tanú⁵ meghallgatási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatainak bizonyítékként történő felhasználhatóságát vitató beadványára figyelemmel a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a külföldi állampolgár tanúknak a nyomozás elrendelését megelőzően a büntetés-végrehajtási intézet belső vizsgálata során tett nyilatkozatai vallomásnak nem tekinthetők. Bár a meghallgatási jegyzőkönyv mindkét tanú tekintetében tartalmazza a lényeges kioktatásokat, és figyelmeztetéseket, azonban a nyomozás elrendelését megelőzően lettek felvéve, továbbá a meghallgatásnál tolmácsként eljáró pszichológus¹ tekintetében semmiféle kioktatást, figyelmeztetést nem tartalmaz.

[12] Megállapítható ugyanakkor, hogy a védőnek a külföldi állampolgárok nyomozás és tárgyalás során történő kihallgatásával kapcsolatos, a tolmács törvényes eljárását vitató kifogásai nem alaposak. A nyomozás során mind sértett¹ és tanú⁵ tanú kihallgatásánál tolmács² tolmácsolt, aki a Debreceni Szinkron Nyelvstúdió Oktató, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. alkalmazottjaként járt el, így a tolmácsolt nyelvben való jártassága nem vitatható. Mindkét tanúkihallgatási jegyzőkönyv tartalmazza a törvényes figyelmeztetéseket, a tolmács nyilatkozatát, hogy a figyelmeztetést megértette, a tanúk a tolmács személyét elfogadták, a tolmácsolás nyelvét beszélték. Mindkét tanú esetében felolvasására került a jegyzőkönyvben rögzített szöveg, és mindkét tanú nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy az általa elmondottakat a jegyzőkönyv helyesen tartalmazza. sértett¹ sértett egyébként ír állampolgár. Írország hivatalos nyelve az angol, és a tanú lakóhelyeként nem is írországi, hanem egyesült királyságbeli lakcím szerepel. tanú⁵ moldáviai lakcímmel rendelkező bolgár állampolgár. Általa beszélt nyelvként a szláv nyelveket, elsősorban az orosz jelölte meg, de mind az orosz, mind az angol nyelvvel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy azokat érti és beszéli. A tárgyalás során az elsőfokú bíróság a sértettet telekommunikációs eszköz használatával angol nyelvű tolmács igénybevételeivel hallgatta ki. Az idegen nyelvű tanú kihallgatása során szintén a Debreceni Szinkron Nyelvstúdió Oktató, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. részéről tolmács¹ járt el tolmácsként, tehát a szükséges nyelvismeret megléte nem vitatható. Vele szemben a törvényes figyelmeztetések, kioktatások megtörténtek, és a sértett úgy nyilatkozott, hogy a tolmácsot elfogadja és jól érti.

[13] A Be. 201. § (2) bekezdésében foglaltak szerint tolmácsként a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő személy vehető igénybe. Ha ez nem lehetséges, eseti tolmácsként kellő nyelvismerettel rendelkező más személy is kirendelhető. Tolmácson a szakfordítót is érteni kell. A (3) bekezdésben foglaltak szerint a tolmácsot a kirendelésével egyidejűleg figyelmeztetni kell a hamis tolmácsolás következményeire. (4) bekezdés a tolmács közreműködésével folytatott eljárási cselekményen jelen lévő a tolmácsolás nem megfelelő minősége miatt más tolmács kirendelését indítványozhatják. A nyomozás és a tárgyalás során eljáró egyéb érdekelt² bélyegzőjén tevékenységi körként szakfordítás szaktolmácsolás került megjelölésre, továbbá a költségek tekintetében kiállított dokumentumok és ilyen tevékenységet rögzítenek. Nincs tehát arról szó, hogy a fordítás szakmai színvonala ne lett volna biztosított, az eljárási cselekményen részt vevő érdekeltek azt nem is kifogásolták.

[14] Az elsőfokú bíróság ugyan ítéletében, a sértett és tanú5 nyomozás, illetve tárgyalás során tett vallomásaival együtt értékelte a büntetés-végrehajtási intézetben felvett meghallgatási jegyzőkönyveket, azonban az ott tett nyilatkozatok vallomásként nem, csupán okiratként, tárgyi bizonyítási eszközként értékelhetőek. Mindez azonban nem érinti az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének helyességét. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlottnak a tárgyaláson előterjesztett védekezésével szemben sértett1, tanú5 és tanú3 fogvatartott tanúk következetes, és egymást is alátámasztó vallomásai alapján állapította meg. tanú2 fogvatartott a nyomozás során szintén terhelő vallomást tett a vádlottra, a tárgyaláson vallomását megváltoztatta, azonban annak elfogadható magyarázatát nem tudta adni. A további tanúk vallomásai ugyan nem támasztották alá, de nem is cáfolták a sértetti előadást. A katonai tanács ítélete [9] bekezdésétől a [62] bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául.

[15] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. A fentebb kifejtettek alapján megállapítható, hogy a védőnek a bizonyítás törvényességét kifogásoló, és ezen keresztül hatályon kívül helyezésre irányuló indítványa sem alapos. Ellenkezőleg, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, mindenben mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Ezért sem a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás átmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére, sem pedig a hatályon kívül helyezésre irányuló védelmi fellebbezés és indítvány eredményre nem vezethetett.

[16] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor terhelt1 büntetés-végrehajtási őrmester vádlottat a Btk. 301. § (1) bekezdésében írt hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében mondta ki bűnösnek. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet [63]-[65] bekezdéseiben kifejtett jogi álláspontját.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azonban eltúlzottan értékelte a cselekmény tényleges tárgyi súlyát, illetve túl nagy nyomatókat tulajdonított a súlyosító körülményeknek, amikor a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetést szabott ki. A szolgálati feladatait megfelelő szinten teljesítő, korábban a törvénnyel sem büntető, sem fegyelmi eljárás kapcsán összeütközésbe nem került vádlott esetében az egyszeri, sérüléssel nem járó, indulatában történt ütése miatt a másodfokú bíróság elegendőnek látta a vádlottal szemben a 82. § (2) bekezdés d) pontja és (3) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabását. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés

büntetést 220 napi tétel, napi tételenként 1400 Ft pénzbüntetésre enyhítette a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdései alapján. A másodfokú bíróság a Btk. 51. §-a alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

[18] Az elsőfokú bíróság ítélete [76] és [77] bekezdéseiben igen részletesen és alaposan kifejtette, hogy a vádlottal szemben az általa szükségesnek látott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésnek miért nem látott lehetőséget, előzetes bírósági mentesítés alkalmazására. Ezzel lényegében állást foglalt abban a kérdésben, hogy a vádlott a továbbiakban hivatásos büntetés-végrehajtási szolgálatot nem láthat el, hiszen esetében a büntetlen előélet alkalmazási feltétel. A másodfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetéshez ilyen hátrány nem kapcsolódik, azonban a másodfokú bíróság messzemenően egyetértett a törvényszék katonai tanácsa által kifejtett érveléssel. Az a körülmény, hogy a vádlott szolgálata során hivatalos személyként, indokolatlanul 77 éves, beteg, gyógykezelés alatt álló személyt bántalmazott, méltatlanná teszi őt a hivatásos szolgálatra és a rendfokozat viselésére. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Btk. 137. §-a alapján lefokozás katonai büntetésre is ítélte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés és a lefokozás együttesen megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[19] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[20] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. január 19.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

előadó bíró

bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.III.14/2023/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.46/2023/6. számú ítélete folytán terhelt büntetés-végrehajtási őrmester vádlott tekintetében 2024. január 19. napján jogerőre emelkedett és a rendelkező részben írt változtatással végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. január 19.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

...